

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi työntekijäin eläkelain ja lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain mukaisen vakuutusmaksun väliaikaisesta alentamisesta vuonna 1982

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan työntekijäin eläkelain ja lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain mukaisia vakuutusmaksuja alennettaviksi väliaikaisesti vuodeksi 1982. Samalla ehdotetaan, että maksujen alentamisesta ai-

heutuva vastuuvajaus kuoletettaisiin vuosina 1983—1985.

Esitys liittyy valtion tulo- ja menoarvioesitykseen vuodelle 1982.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

Työntekijäin eläkelain (395/61), TEL) mukaista vakuutusmaksua on alennettu sen vakuutusmatemaattisesti lasketusta tasosta erillisillä laeilla kaksi kertaa. Vuonna 1978 maksua alennettiin yhdellä prosenttiyksiköllä taloudellisen kehityksen turvaamisesta annetun lain (1066/77) perusteella. Tässä yhteydessä alennettiin myös lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (134/62, LEL) mukaista vakuutusmaksua. Maksujen alentamisesta johtuneet vastuuvajaukset säädettiin kuolettaviksi vuosina 1979—1983 perimällä vakuutuksenottajilta lisämaksua, jonka suuruus oli kunakin vuonna 0,2 prosenttia TEL:n ja LEL:n alaisista työntekijäin palkoista (1097—1099/77). Vuonna 1979 maksualennus toteutettiin lailla työntekijäin eläkelain ja lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain mukaisen vakuutusmaksun väliaikaisesta alentamisesta

vuonna 1979 (918/78). Alennus oli 0,5 prosenttiyksikköä, josta aiheutunut vastuuvajaus säädettiin kuolettavaksi vuosina 1980—1982. Lisämaksun suuruus oli vuosina 1980 ja 1981 kumpanakin vuonna 0,1 prosenttia ja vuonna 1982 0,3 prosenttia TEL:n ja LEL:n alaisista työntekijäin palkoista.

Sosiaali- ja terveysministeriö on 24 päivänä kesäkuuta 1981 tekemällään päätöksellä vahvistanut TEL:n mukaiseksi vuoden 1982 maksutasoksi 12,6 prosenttia, jonka lisäksi olisi perittävä edellä mainittuja lisämaksuja 0,5 prosenttia. LEL:n mukaiseksi maksutasoksi vuoden 1981 jälkeen on vahvistettu 25 päivänä syyskuuta 1981 tehdyllä sosiaali- ja terveysministeriön päätöksellä 12,5 prosenttia, jonka lisäksi edellä mainittuja lisämaksuja olisi perittävä 0,5 prosenttia.

Työllisyyden edistämiseksi ja välillisten työvoimakustannusten alentamiseksi ehdotetaan, että TEL:n ja LEL:n mukaista vakuutusmaksua alennettaisiin vuonna 1982 väliaikaisesti 0,7

prosenttiyksiköllä. Tästä aiheutuva vastuuvajaus ehdotetaan kuolettavaksi vuosina 1983—1985 perittävillä lisämaksuilla. Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaisi lisämaksujen prosenttimäärät siten, että prosenttilukujen yhteismäärä olisi 0,7. Järjestelyllä on tarkoitus mahdollistaa lisämaksujen jakautuminen siten, että ne mahdollisimman hyvin tukisivat tulevaa kansantalouden kehitystä ja tasoittaisivat vakuutusmaksurasitusta.

Lopullinen TEL:n mukainen vakuutusmaksu olisi siten vuonna 1982 12,4 prosenttia ja LEL:n mukainen vakuutusmaksu 12,3 prosenttia palkoista.

Maatalousyrittäjien eläkelain (467/69) mukainen perusprosentti ja yrittäjien eläkelain (468/69) mukainen maksuprosentti on sidottu TEL:n vähimmäisehtojen mukaisen vakuutuksen keskimääräiseen vakuutusmaksuun. Koska

nyt ehdotettua vakuutusmaksuvelvollisuuden siirtoa ei kuitenkaan ole tarkoitus ulottaa koskemaan sanottujen lakien mukaisia vakuutusmaksuja, lakiin ehdotetaan otettavaksi tästä erityinen säännös. Lisäksi ehdotetaan, että sosiaali- ja terveysministeriölle annettaisiin valtuudet antaa tarkempia määräyksiä lain soveltamisesta.

2. Voimaantulo

Esitys liittyy valtion tulo- ja menoarvioesitykseen vuodelle 1982 ja laki ehdotetaan tulemaan voimaan vuoden 1982 alusta.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

työntekijäin eläkelain ja lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain mukaisen vakuutusmaksun väliaikaisesta alentamisesta vuonna 1982

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Sen estämättä, mitä muualla laissa on säädetty, alennetaan sosiaali- ja terveysministeriön 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun työntekijäin eläkelain (395/61) ja 9 päivänä helmikuuta 1962 annetun lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (134/62) perusteella vuodelle 1982 vahvistamisessa yleisissä perusteissa määrättyä työntekijäin eläkelain vähimmäisehtojen mukaisen vakuutuksen ja lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain mukaista työnantajalta perittävää vakuutusmaksua vuonna 1982 määrällä, joka vastaa 7/10 prosenttia työnantajan palveluksessa olevien työntekijäin mainittujen lakien mukaisen vakuutusmaksun perusteena olevasta palkkasummasta vuonna 1982. Vakuutusmaksun alentamisesta aiheutuva vastuuvajaus kuoletetaan vuosina 1983—1985 perimällä maksua, jonka

suuruus on sosiaali- ja terveysministeriön kullekin vuodelle erikseen vahvistama prosenttimäärä kunkin vuoden palkkasummasta. Vuositaiset prosenttimäärät on vahvistettava siten, että niiden yhteismäärä on 7/10. Eläkelaitokset vastaavat yhteisesti sanotusta vastuuvajauksesta noudattaen soveltuvin osin, mitä työntekijäin eläkelain 12 §:n 1 momentin 4 kohdassa, sellaisena kuin se on 28 päivänä heinäkuuta 1978 annetussa laissa (593/78), on säädetty, kuitenkin siten, että alennukseen sisältyvästä lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain mukaisesta osuudesta vastaa sanotun lain mukainen työeläkekassa.

Mitä edellä on tässä laissa säädetty, ei oteta huomioon vahvistettaessa maatalousyrittäjien eläkelain (467/69) ja yrittäjien eläkelain (468/69) mukaisia vakuutusmaksuja.

Tarkemmat määräykset tämän lain soveltamisesta antaa sosiaali- ja terveysministeriö.

2 §
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 1982.

Helsingissä 16 päivänä lokakuuta 1981

Tasavallan Presidentin estyneenä ollessa

Pääministeri

MAUNO KOIVISTO

Sosiaali- ja terveysministeri *Sinikka Luja-Penttilä*

